Beantwoording schriftelijke vragen artikel 33 over financieel toezichtregime 2021 van de fracties VVD, GBS en OP

Zaaknummer: 900181

Aanleiding

Op 4 februari 2021 zijn door de fracties VVD, GBS en OP de onderstaande vragen, omtrent het financieel toezichtregime 2021 gesteld aan het college van de gemeente Stede Broec.

Hieronder treft u zowel de vragen als antwoorden aan.

Informatieverstrekking

De volgende vragen zijn gesteld:

1. Kunt u ons voorzien van een reactie op deze brief van de provincie, alsmede de zorgen m.b.t. het structureel en reëel evenwicht ter verdere voorkoming van repressief toezicht? Inclusief eventuele gevolgen hiervan voor onze gemeente;

   Antwoord

   De provincie merkt op dat na het vaststellen van de begroting 2021, waarin er vanaf 2022 sprake is van een meerjarig structureel en reëel sluitende begroting, besluiten zijn genomen die er toe leiden dat het structurele evenwicht meerjarig niet meer aanwezig is. De provincie baseert zich daarbij op de uitkomsten van de Najaarsnota van de gemeente Stede Broec en de Najaarsnota van SED. Daarnaast geeft de provincie aan dat er ontwikkelingen zijn die het financiële evenwicht mogelijk nog verder onder druk kunnen zetten. Daarbij wordt gewezen op de discussie omtrent de verdeelsleutel en de mogelijk hogere personeelslasten in SED.

   In haar beredenering is de provincie kennelijk voorbij gegaan aan de financiële beleidsruimte van € 543.000 waarmee vanaf 2022 in de meerjarenbegroting van Stede Broec rekening is gehouden voor de mogelijke herverdelingseffecten gemeentefonds. Uit recent beschikbaar gekomen informatie over de herverdeling komt een tegenovergesteld beeld naar voren en ontstaat er bij gemeenten met een gelijk inwonertal als Stede Broec juist financiële ruimte. De effecten van de herverdeling worden naar verwachting in de loop van 2022 duidelijk. In de eerste begrotings-wijziging 2021 heeft uw raad, vooruitlopend op nadere besluitvorming over de herverdeling, de stelpost herverdeling laten vrijvallen, waardoor het meerjarig beeld verder is verbeterd.

   Ten aanzien van de discussie omtrent de verdeelsleutelproblematiek en de omvang van de formatie van SED, kunnen wij melden dat, indien er ten aanzien van deze dossiers besluiten worden genomen met mogelijke financiële consequenties, deze consequenties worden meegenomen in de reguliere P&C documenten. Daarbij wordt altijd het structureel en reëel evenwicht in ogenschouw genomen.

   Met in acht name wat wij hierboven hebben aangegeven, is het structurele en reële evenwicht op dit moment nog steeds aanwezig. Mocht dit structurele en reële evenwicht evenwel ontbreken, dan kan dit voor de provincie aanleiding zijn om het preventief toezichtregime van toepassing te verklaren. Zodra deze situatie zich voortdoet, biedt Gedeputeerde Staten de gemeente gelegenheid tot overleg. Hiermee stelt Gedeputeerde Staten de gemeente alsnog in staat aanvullende maatregelen te treffen om preventief toezicht te voorkomen (bijvoorbeeld door het indienen van een door de raad vastgesteld herstelplan).

2. Hoe ziet u de rol van het college en de raad in deze kwestie? Welke lessen kunnen wij hieruit trekken? De brief is immers gericht aan de raad, slechts in afschrift aan het college;
   Antwoord
   De raad heeft vanuit haar kaderstellende en controlerende rol het primaat bij het vaststellen van de begroting. Niet alleen beleidsmatig en financieel, maar juist ook sturend en controlerend. Ten aanzien van die controlerende rol wordt de raad daarbij ondersteund door de accountant en de lokale rekenkamer. De provincie kan, als financieel toezichthouder daarbij ook een rol spelen. De raad is vanuit die hoedanigheid dan ook het aangewezen bestuursorgaan waarmee de provincie in contact treedt.

   Als college hebben wij vanuit onze beleidsvoorbereidende taak de plicht om u zo goed mogelijk in staat te stellen om tot goed afgewogen besluiten te komen. Ten aanzien van een structureel en reëel sluitende begroting doen wij dat, door zowel bij de Kadernota als bij de Begroting, een overzicht op te nemen waaruit dit evenwicht blijkt. Uitgangspunt daarbij, voor ons als college, is u een meerjarig structureel en reëel sluitende begroting aan te bieden. Indien dit evenwicht niet aanwezig is, of dreigt afwezig te zijn, zullen wij u voorstellen doen om dit evenwicht te herstellen.

3. Waarom bent u afgeweken van de toezegging die is gedaan aan de provincie in de brief van 24 november 2015 over het opstellen van de begroting?
   Antwoord
   In de brief van de provincie van november 2015, waar u naar verwijst, schreef de toezichthouder dat het gepresenteerde meerjarenperspectief in de begroting 2015 weinig inzicht gaf.
   In die periode werd het meerjarig beeld geëxtrapoleerd, zonder rekening te houden met de ontwikkelingen na het betreffende begrotingsjaar. Daar is in de begroting 2021 geen sprake van.
   In de kadernota 2021-2024, welke als leidraad dient voor de op te stellen begroting 2021 zijn de ontwikkelingen voor zover bekend en te kwantificeren meegenomen. De ontwikkelingen rondom de Covid-19 pandemie waren op dat moment te ongewis om te kunnen inschatten. Daarom is onmiddellijk na het vaststellen van de begroting 2021 onder andere hiervoor een eerste wijziging op de begroting 2021 in december van het vorig jaar aan uw raad voorgelegd. De ontwikkelingen waar de provincie in haar toezichtbrief van 23 december jongstleden naar verwijst betreft de discussie omtrent de verdeelsleutel en de mogelijk hogere personeelslasten van de SED organisatie. Deze ontwikkelingen waren op het moment van het opstellen van de begroting onzeker en niet te kwantificeren. Deze situatie is tot op het moment van de beantwoording uw vragen nog steeds actueel. Mogelijke wijzigingen als gevolg van nadere besluitvorming nemen wij mee bij het opstellen van de kadernota 2022-2025, waarbij een meerjarig structureel en reëel sluitende begroting het uitgangspunt is.

4. Hoe weegt u de opmerking van de provincie dat de gemeente is afgeweken van het ingezette beleid om te werken met de meest actuele gegevens in de begroting?
   Antwoord
   Zoals aangegeven in de beantwoording in vraag 3 is geen sprake van een niet actueel meerjarig beeld in de begroting 2021. Wij hebben alle ons bekende en te kwantificeren ontwikkelingen in de begroting 2021 verwerkt of onmiddellijk daarna in de eerste begrotingswijziging 2021 aan uw raad voorgelegd.

5. Hoe stelt u ons als raad, maar ook de provincie, in staat om de genoemde ontwikkelingen alsmede het financieel structureel en reëel evenwicht van onze gemeente te monitoren gedurende het eerste kwartaal 2021?

Antwoord
In de bijlage bij deze raadsbrief hebben wij een overzicht opgenomen waaruit het huidige structurele en reële evenwicht voor het jaar 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 blijkt. Op dit moment verwachten wij in het eerste kwartaal van 2021 geen besluiten die dit structurele en reële evenwicht zullen beïnvloeden. Mochten die er wel zijn, dan zullen wij u en de provincie daarover informeren.

Het eerstvolgende document waarin het structurele en reële evenwicht weer naar expliciet naar voren zal komen is de Kadernota 2022-2025 welke geagendeerd staat voor de raad van juni aanstaande. En via de Financiële bijlage wordt een actueel beeld gegeven van de financiële situatie voor 2021.

6. Welke verantwoordingsinformatie/documentatie bent u in dat kader voornemens om met de provincie te delen gedurende het eerste kwartaal 2021 en verder? Bent u bereid om dit ook aan de raad te sturen?
Antwoord
Voor de beantwoording van deze vraag kan grotendeels verwezen worden naar hetgeen wij hierboven hebben opgenomen onder de beantwoording van vraag 5. De verantwoordings-informatie/ documentatie bestaat verder uit de reguliere P&C documenten en de afzonderlijke besluiten met financiële consequenties die gedurende het jaar worden genomen. De gemeente stuurt elke aanpassing van de begroting door aan de provincie.

7. Wat is volgens u de rol van de raad in deze informatievertrekking aan de provincie?
Antwoord
Voor de beantwoording van deze vraag kan eveneens grotendeels verwezen worden naar hetgeen wij hierboven hebben opgenomen onder de beantwoording van vraag 5 en onder vraag 6. Besluiten met financiële consequenties die leiden tot een aanpassing van de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2025 (begrotingswijziging) moeten standaard aan de provincie worden toegezonden in het kader van haar toezichthoudende rol.

Vragen en antwoorden per vraag aangeven.

Vervolg

Wij vertrouwen erop dat de vragen volledig en naar tevredenheid zijn beantwoord.

Bovenkarspel, 16 februari 2021

Burgemeester en wethouders van Stede Broec
De secretaris, De burgemeester,

A. Huisman R.A.P. Wortelboer